

NVLV Themadag: "Kringlooplandbouw in de praktijk"

21 maart 2013

De Hoeksteen te Swiferbant

Samenvatting lezingen:

1 Bennie van der Berg – De overstap naar kringlooplandbouw.

Bennie is kringloop-melkveehouder in Wijhe. Hij boert op een zandgrond en heeft meegedaan aan de praktijkproef met 50 collega's om onder voorwaarden bovengronds mest uit te rijden. Tot 2000 was zijn visie en werkwijze als melkveehouder om 20.000 liter per ha. vol te melken met zo weinig mogelijk koeien. De productie per koe lag toen op 11 duizend liter en hoger per lactatie. De voeropname in kilogrammen droge stof per koe/dag moest zo hoog mogelijk zijn, en 24 kg droge stof kregen we er wel in.

Het keerpunt

De problemen die ontstaan rond het jaar 2000 door de inenting voor IBR en de MKZ uitbraak bij hem in de buurt vormen de aanleiding voor het bedrijf om langzaam om te schakelen naar kringlooplandbouw. "Dit is voor mij en de koeien een ingrijpend proces geweest. Het gevoel van zelf weer ondernemer te zijn (worden) en de omgang met plant en dier waren voor mij hierbij leidend. Dus het niet meer bijna uitsluitend geleefd worden door anderen (bank, voerleverancier en dierenarts)."

Wat heeft het opgeleverd?

Het behouden van 20.000 liter per ha, wel met meer koeien maar minder kosten en meer plezier in het werk. "Met mijn lezing wil ik u graag meenemen in mijn innerlijke strijd, om het gangbare los te laten en om kringlooplandbouw daar voor in de plaats te stellen. Vooral door relaxter boer te kunnen zijn met minder problemen bij het vee. Daardoor is er minder arbeid nodig. Een groot bijkomend voordeel daarbij is dat ik met minder of geen stress mijn werk kan doen. Dit betekent dat ik veel meer plezier beleef aan mijn bedrijf."

2 Frens Schuring - Naar een gezonde, antibioticavrije, op dierwelzijn gerichte, economisch lonende melkveehouderij.

Allereerst was er het structureel eiwitarm voeren concept. Naderhand werd dat uitgebreid met pensgericht voeren. Met een goede toepassing van die benadering kunnen koeien erg efficiënt produceren. Dit neem ik als beginpunt in de presentatie. Veehouders realiseren met deze aanpak van koegericht voeren een hoge rantsoen efficiëntie mits er voor voldoende passend koecomfort gezorgd wordt. In deze benadering is beperkt plaats voor het voeren van mais. Ik zal drie aspecten van het voeren van mais belichten die dat onderbouwen. Het bestendige zetmeel van mais is van grote invloed op de pH in het maag-darmkanaal van de koe. Het kan de groei van gram negatieve bacteriën, o.a. E-coli,

bevorderen met negatieve effecten op gezondheid. Het vetzuurpatroon van mais verschilt in grote mate van gras met mogelijke gevolgen voor de gezondheid van de koe. De meest kritieke periode in de voeding is de droogstand. De onderlinge dwarsverbanden zal ik duidelijk maken. Voeding in de droogstand, diergezondheid, vruchtbaarheid, mestkwaliteit, en aandacht voor de koe.

3 Toon Jansen - Is er een energetische balans?

Hoe komt een koe energetisch in balans? Welke rol speelt de ondernemer hierbij? Wat zijn de resultaten?

Balans is evenwicht of een (fijne) weegschaal, een meetapparaat met twee armen, een raamwerk boven op het gebint van een ophaalbrug, een regelend onderdeel van horloges en klokken, de eindafrekening van het grootboek; een staat van bezittingen en vorderingen enerzijds en schulden anderzijds en . . . het fysiologisch-chemisch evenwicht in opname en afgifte van de elementaire lichaamsbestanddelen.

Energetische balans

Wanneer we streven naar duurzaamheid dan is daarbij bijna altijd sprake van een balans. Geen statische maar een dynamische balans, die in de loop van de tijd/omstandigheden kan veranderen. De mens is aanstuurder van (alle) energetische systemen en speelt hierin een belangrijke rol. Als de mens geen balans in zichzelf heeft is het vrijwel onmogelijk om die in de omgeving (= thuis - bedrijf - werk -) te bereiken. In een systeem dat in evenwicht is gaan veel dingen als vanzelf en in een systeem dat uit balans is gaan zelfs de eenvoudigste dingen moeizaam. Aangezien het in alle systemen om een complex samenspel van factoren gaat, is het duidelijk dat een evenwicht van allerlei kanten 'op de proef' wordt gesteld. Aan de hand van voorbeelden zal ik proberen aan te geven wat op energetisch gebied speelt en op welke wijze voor elk van ons de toekomst (een beetje meer) maakbaar is. Ook de invloed van het verleden hierop zal belicht worden.

4 Wim Govaerts - Grasland en biodiversiteit.

Waarom hoort biodiversiteit in grasland thuis? Een bedrijfseigen voorziening van mineralen en sporenelementen op dierniveau blijkt enkel mogelijk als het grasland uit meer dan gras alleen bestaat. De soortenrijkdom aan grassen, gecombineerd met aangepast maabeleid geeft vaak al aanleiding tot meer structuur in het rantsoen, wat de benutting van mineralen op dierniveau verbetert. Bovendien hebben weidekruiden en boombladeren vaak een hogere concentratie aan mineralen en sporenelementen. We vangen deze uitspraken in cijfers en sturen er de landbouwhuisdieren mee aan.

Deze dag wordt mede mogelijk gemaakt door:

Van de Aastagro / 0546-681270 / www.aastagro.nl

EM Agriton BV / 0561-433115 / www.agriton.com

Boerenverstand / 06-20003239 / www.boerenverstand.org

Dirksen Management Support / 0345-501885 / www.dmsadvies.nl

Pure Graze / 0546-624005 / www.puregraze.com

De Koolstofkring / 0512-541314 / www.impactpoeder.nl

Mulderagro / 0511-441298 / www.mulderagro.nl

Rinagro / 0515-232724 / www.rinagro.nl